

Erdészeti Főosztály

Ügyiratszám: NFK-020345/077/2023

Tárgy: hivatalból indított eljárásban
erdőterv meghatározása

Ügyintéző: Balogh Lajos

Melléklet:

1. sz. Erdő- és egyéb részletenként meghatározott kötelezettségek, lehetőségek, részletszintű előírások és az erdőrészek faállományának vágásérettségi kora, rendeltetése

A **Gemenci** erdőtervezési körzet erdőtervére vonatkozóan a Nemzeti Földügyi Központ (a továbbiakban: Hatóság) meghozta a következő

HATÁROZAT-ot.

1. A körzet erdő- és egyéb részleteinek erdészeti azonosító adatait, az erdőrészek faállománytípusait, üzemmódjait az 1. számú melléklet tartalmazza.
2. Az erdők faállományának vágásérettségi korát erdőrészenként, az 1. számú melléklet *Az erdő faállományának vágásérettségi kora* rovatai szerint állapította meg a Hatóság.
3. A végrehajtható fakitermeléseket, erdőnevelési beavatkozásokat és a végrehajtásukra vonatkozó rendelkezéseket erdőrészenként, az 1. számú melléklet *Fakitermelés módja, Érintett terület és Részletszintű előírások* rovatai szerint határozta meg a Hatóság.
4. Az erdőfelújítási kötelezettségre vonatkozó lehetőségeket, illetve előírásokat erdőrészenként, az 1. számú melléklet *Erdősítés módja, Erdősítés célállománya és Tervezett vágásérettségi kora* rovatai szerint határozta meg a Hatóság.
5. Az erdőgazdálkodási tevékenységekre vonatkozó egyedi előírásokat, korlátozásokat és egyéb előírásokat erdőrészenként, az 1. számú melléklet *Részletszintű előírások* rovatai szerint határozta meg a Hatóság.

6. A Tolna Vármegyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Természetvédelmi Hatóság) a TOG/82/00705/-7/2023. számú és az ezt kijavító illetve kiegészítő TOG/82/00705/-9/2023. számú szakhatósági állásfoglalását – a Gemenci erdőtervezési körzet védett természeti területeinek és a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 erdőrészeinek erdőterv megállapítására vonatkozóan – az alábbi feltételek mellett adta meg:

6.1. Védett, illetve Natura 2000 területen lévő erdőkben a fahasználatok általános korlátozási időszaka a következő.

Fahasználat módja	Természetesség					
	a)	b)	c)	d)	e)	f)
Tisztítás	03.01.-08.31.	04.01.-05.31	04.01.-05.31	-	-	-
Törzskiválasztó gyérités	03.01.-08.31.	03.15.-07.31.	03.15.-07.15.	04.01.-06.30.	-	-
Növedékfokozó gyérités	03.01.-08.31.	03.15.-08.31.	03.15.-08.31.	04.01.-07.15.	-	-
Véghasználat	03.01.-08.31.	03.15.-08.31.	03.15.-08.31.	04.01.-07.31.	-	-
Őshonos fafajú ET	03.01.-08.31.	03.15.-08.31.	03.15.-08.31.	04.01.-07.31.	-	-
Nem őshonos fafajú ET	-	-	-	-	-	-

A készletgondozó fahasználatokra vonatkozóan az általános korlátozási időszakokat az adott természetességi kategóriák esetében a Növedékfokozó gyéritésre megállapított időszakoknak megfelelően kell alkalmazni.

6.2. Az erdőrészlet leíró lapokon meghatározott természetességhez kapcsolt korlátozástól eltérő általános korlátozási időszakot az 1. számú mellékletben meghatározott erdőrészletekben az ott feltüntetett fahasználatok szerint kell meghatározni.

6.3. Amennyiben védett növényfaj védelme érdekében meghatározott, az általánostól eltérő, a erdőrészlet leíró lapokon rögzített korlátozási időszak egészére nem indokolt a korlátozás (a faj fenológiai állapota a korlátozást még, vagy már nem indokolja), vagy a faj állománya az erdőrészlet területén belül csak részterületesen és jól lehatárolhatóan van jelen, úgy a korlátozás a természetvédelmi kezelő munkatársa által jegyzőkönyvezett módon feloldható, illetve térben, illetve időben – az általános korlátozási időszakot nem érintően – módosítható. A jegyzőkönyvet az erdőgazdálkodónak a tevékenység megkezdése előtt elektronikus úton meg kell küldenie a természetvédelmi hatóság részére (hivatali kapu: SZEKKTO, KRID: 147524181).

6.4. A gyéritések során holtfát fő szabályként – amennyiben erdővédelmi, illetve árvízvédelmi kockázatot nem eredményez – az alábbiak szerint kell visszahagyni:

a) a)-b) természetességi állapotú erdőkben minimálisan 10 db/ha álló és 20 m³/ha fekvő holtfa visszahagyása szükséges,

b) c)-d) természetességi állapotú erdőkben minimálisan 10 db/ha álló és 15 m³/ha fekvő holtfát kell visszahagyni,

c) e)-f) természetességi állapotú erdőkben minimálisan 5 db/ha álló és 5 m³/ha fekvő holtfa visszahagyása szükséges.

Visszahagyandó holt faanyagként a 10 cm-nél nagyobb átmérőjű faanyag vehető számításba.

6.5. Amennyiben a területen lévő holtfa mennyisége nem éri el az előírt mértéket, úgy a fakitermelés során holtfa nem termelhető és az érintett erdőrészletből nem távolítható el. Ezen előírás erdővédelmi okok figyelembevételével nem vonatkozik a tömeges károsítókkal érintett (érdemi erdővédelmi kockázatot eredményező) fenyő és kőris fafajok holt faanyagára, amely maradéktalanul eltávolítható. Amennyiben a területen lévő holtfa mennyisége eléri az előző pontban meghatározott mennyiséget és az erdőgazdálkodó holtfát kíván kiszállítani a területről, úgy azt az erdőgazdálkodási tevékenység végzésére vonatkozó bejelentésben jeleznie kell.

6.6. A Bába 10 A; 11 A; 13 A, B; 20 B, C, D; 26 B; 40 D, E; Bogyiszló 10 E, I; 12 H; 16 F; 17 A, F; Decs 5 A; 7 P; 13 B; 14 B; 30 A, F, G, H; 31 A, B, C; 32 A, B; 33 A; 38 F, O; 40 A, D; 42 B; 51 A; 54 B; 55 D, E; 56 A, J; 58 A, E; 62 E, F; 64 E; 70 A, D; 71 A; Ócsény 2 B; 12 D; 17 A; 28 C; 31 A, B; 39 C; 40 G; 42 D; 43 C, G; 44 L; 45 A, L; 53 R; 56 C, E, F; 57 B; 58 K; 65 E; 67 B; 68 H; 79 F, M; 80 C; Pörboly 1 E; 5 C; 7 C; 8 E; 14 C, E; 16 A; Szekszárd 2 B, D; 3 A, D, E; 7 C, D; 8 C; 9 B, E; 10 A; 18 D; 19 B; 21 A, G; 23 B, D, E; 25 C erdőrészletekben a növedékfokozó gyérités során visszahagyandó holt faanyag mennyiségét, minőségét a természetvédelmi kezelővel történő helyszíni egyeztetés alapján közösen kell meghatározni még a fakitermelés megkezdése előtt. A holtfa mennyisége az 4. pontban foglaltaknál kevesebb nem lehet.

6.7. A véghasználati jellegű beavatkozások során a hagyásfa csoportok területén minden holt faanyagot vissza kell hagyni.

6.8. Holtfa tekintetében az árvízvédelmi kockázatot jelentő területeket a jóváhagyásra kerülő nagyvízi mederkezelési terv alapján lehet kijelölni.

6.9. A véghasználati jellegű beavatkozások során a részletszinten rögzített hagyásfákat, hagyásfa csoportokat minden esetben a természetvédelmi kezelő képviselőjével közösen kell kijelölni a véghasználat megkezdése előtt.

6.10. A Bába 15 A, 16 A, 18 A, 32 D, 32 E, 33 B, 50 A, 50 M, 50 N, 51 B, 51 J, 51 N, 52 H, 52 I, 52 M, 56 D, 76 B; Bogyiszló 2 B, 21 A, 23 A; Decs 11 L, 13 C, 18 E, 20 A, 29 A, 35 C, 65 D; Ócsény 2 C, 30 A, 30 D, 34 B, 35 D, 37 I, 38 H, 40 Q, 52 I, 53 E, 54 A, 58 T, 68 B; Pörboly 21 D; Szekszárd 4 B, 4 C, 5 B, 18 J, 19 C, 19 D, 19 E, 20 A, 20 G, 21 B, 109 A, 110 B, 110 C erdőrészletek területén a fokozatos felújítógátás/szálalógátás/készletgondozó használat során kitermelendő egyedek kijelölését a természetvédelmi kezelővel a fakitermelés megkezdése előtt egyeztetni kell.

6.11. A gyéritések során minden, az erdészeti tájban őshonos fafajjal rendelkező erdőrészletben min. 5 db/ha (jövőbeni) biotópfaj kijelölése és visszahagyása szükséges.

6.12. Az erdőnevelési munkálatokat (tisztítás, gyérítés) a fafajsorban nem szereplő őshonos egyéb fafajok (kiemelten a honos tölgyek, vadgyümölcsök, tatárjuhar, szilek, kőrisek, hazai nyárák), illetve az erdőszegélyek és őshonos cserjék kíméletével kell végezni. A fafajsorban nem szereplő intenzíven terjedő idegenhonos fa- és cserjefajok egyedei 10 cm-es tőátmérőtől eltávolítandók – ezen előírást zöld juhar esetében a magot termő nőivarú egyedek vonatkozásában kell maradéktalanul teljesíteni. A bálványfa egyedek méretmegkötés nélkül eltávolítandók.

6.13. A Bába 4 A; 5 A, C; 14 A; 19 B; 27 J, K, O; 33 A, E; 34 C, D; 37 C; 40 F; 47 J, L; 50 D; 52 R; 53 D; 57 L; 58 O; 59 B; 85 C, F; 88 C, L, M, N, O, R; 91 J; Bogyiszló 2 B, 7 C; 21 A; 30 E, G; 33 F, L; 43 B; 62 B, D; Decs 2 D, E; 7 G, M; 11 A; 16 C, D; 17 B; 20 D; 24 J; 27 C; 29 A; 33 C, E; 34 B; 35 A; 41 F; 43 I, M; 44 I; 45 G; 46 C, D; 48 A, C; 55 B; 56 A, E; 73 D; 75 F; 76 C; Fadd 41 B; 61 A; Ócsény 1 B, C; 2 A; 16 A; 18 C; 21 A, B; 22 A; 23 L; 26 F; 27 G; 33 C; 35 C; 36 F; 37 K; 38 N; 39 B, H, K; 40 A; 41 A, B; 42 A; 43 F, K; 44 E, G, I; 45 L; 46 G; 47 J; 49 B; 54 H; 55 I; 56 G; 57 N; 58 B, C, N; 62 D, L; 64 E, G, H, J, K, S; 65 A; 71 F; Pörboly 2 A; 12 A; 15 B, C, D, G; Szekszárd 2 G; 6 C; 8 B; 13 D; 102 B; 103 D; 114 A; 115 A; Tolna 3 M; 38 B; 50 B, C erdőrészek területén a növedéfközpont gyérítés során kitermelendő egyedek kijelölését a természetvédelmi kezelővel a fakitermelés megkezdése előtt egyeztetni kell.

6.14. Védett természeti területen erdőfelújítást a termőhelynek megfelelő őshonos fajokkal és természetes felújulásra képes állományokban természetes felújítási módszerekkel kell elvégezni. Ennek megfelelően azon védett természeti területen lévő erdőrészek területén is, ahol előzetesen a véghasználatot követő tájidegen felújítás is tervezésre került, kizárólag őshonos felújítási célállományt lehet megadni. Ettől eltérni 2023. év végéig abban az esetben lehet, amennyiben arra az erdőgazdálkodó korábban már jogot szerzett (erdőterv határozat), és az erdőgazdálkodási tevékenységet 2023. évre jelen erdőtervezési eljárás keretében hozott határozat kiadmányozásáig bejelentette.

6.15. Védett természeti területen tarvágás csak nem őshonos fafajokból álló, vagy természetes felújulásra nem képes állományokban végezhető. Ettől eltérni 2023. év végéig abban az esetben lehet, amennyiben arra az erdőgazdálkodó korábban már jogot szerzett (erdőterv határozat), és az erdőgazdálkodási tevékenységet 2023. évre jelen erdőtervezési eljárás keretében hozott határozat kiadmányozásáig bejelentette.

6.16. A fészeképítő hangyafajok védett fészkeit az erdőgazdálkodási munkák (különösen a nevelővágások) során meg kell kímélni, véghasználat során pedig védelmük érdekében lehetőség szerint őshonos hagyásfa csoportot kell visszahagyni.

6.17. Védett természeti területen lévő erdőben a végvágással, illetve tarvágással érintett erdőterülethez kapcsolódó állományrészekben további végvágásra, illetve tarvágásra csak akkor kerülhet sor, ha a korábban véghasznált területen az erdőfelújítás befejeződött.

6.18. Az üzemtervi ciklus időtartama alatt őshonos állománytípusonként az idős erdők aránya, valamint az érintett Natura 2000 terület kijelölése alapjául szolgáló közösségi jelentőségű / kiemelt közösségi jelentőségű erdei élőhelytípusok területi kiterjedése nem csökkenhet.

6.19. Azon erdőrészek esetében, ahol az erdőrészlet leíró lapon természetvédelmi indokból rögzítésre került a teljes talaj-előkészítés tilalma, ott az érintett területeken legfeljebb részleges (pásztás vagy tányéros) talaj-előkészítés végezhető.

6.20. Az erdőgazdálkodási tevékenységgel összefüggésben védett természeti értékek és területek, továbbá Natura 2000 jelölő élőhelyek és fajok nem károsodhatnak.

6.21. Amennyiben az erdőgazdálkodási tevékenység a természetvédelmi hatóság vagy a természetvédelmi kezelő megállapítása alapján védett természeti értéket vagy területet, illetőleg Natura 2000 jelölő élőhelyet vagy fajt veszélyeztet, a tevékenységet a veszélyeztetés kockázatának elhárulásáig fel kell függeszteni.

6.22. Az erdőgazdálkodó köteles biztosítani a természetvédelmi hatóság, valamint a természetvédelmi kezelő részére a korlátozás nélküli ellenőrzés lehetőségét.

7. A Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: BKVKVI) a 35300/2752-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalásában a Bába 61 A, Bogyiszló 40 B, Ócsény 136 A, B part- vagy töltésvédelmi, a Bogyiszló 40 A árvízvédelmi és a Bába 73 B, 76 A vízvédelmi rendeltetésű erdőrészek erdőterv meghatározásához előírás nélkül hozzájárult.

A BKVKVI felhívta az engedélyes figyelmét, hogy a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet védőerdőkre vonatkozó rendelkezéseit az erdőtervezési- és gazdálkodási tevékenység során be kell tartani.

8. A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság (a továbbiakban: FVKVI) a 35700/5639-3/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalását – a Gemenci erdőtervezési körzet part- vagy töltésvédelmi, árvízvédelmi és vízvédelmi rendeltetésű erdőrészleteinek erdőterv megállapítására vonatkozóan – az alábbi kikötések mellett adta meg:

8.1. A tervezett erdészeti, ill. az ahhoz kapcsolódó valamennyi járulékos tevékenységet úgy kell megtervezni és végrehajtani, hogy azok során a földtani közeg, valamint a felszíni és felszín alatti vizek ne szennyeződhetnek.

8.2. Az érintett vízbázisok területén csak a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő állapotú, olaj és üzemanyag csepegéstől mentes munkagépek és szállítójárművek működtethetők. Az esetleges szennyezések megelőzésére fokozott figyelmet kell fordítani, a gépi berendezések rendszeres ellenőrzésével, karbantartásával azt minimális mértékűre kell szorítani.

8.3. *Munkagépek és szállítójárművek tárolása, karbantartása, mosása, üzemanyag feltöltése a munkaterületen belül tilos. A munkaterületén csak a munkagépek mozgását gátló, rendkívüli meghibásodás elhárításához szükséges kisjavítások végezhetők el.*

8.4. *A felszíni és a felszín alatti vizek minőségét veszélyeztető anyagok a munkaterületen nem tárolhatók.*

8.5. *A munkagépek meghibásodása esetén elfolyó kenő- és üzemanyagot azonnal fel kell szedni, az erre a célra rendszeresített adszorbens anyagot és a szükséges eszközöket, az ideiglenes tárolásra alkalmas edényzetet a helyszínen kell tárolni.*

8.6. *A távlati vízbázisokat érintő erdészeti tevékenységet annak megkezdése előtt 8 nappal a munkafelelős irányítójának megnevezésével és elérhetőségeinek, telefonszámának megadásával be kell jelenteni a vízbázist üzemeltető Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnak.*

8.7. *Amennyiben a tevékenység végzése során olyan esemény történik, amely a felszíni, ill. a felszín alatti vizeket veszélyezteti, úgy a kárelhárítást azonnal meg kell kezdeni és a szennyezésről, valamint az annak elhárítása érdekében tett intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatni kell a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságot és a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóságot.*

Esetlegesen tervezett növényvédőszer használatával kapcsolatban kérjük felhívni az erdőgazdálkodók figyelmét, hogy a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklet 42. pontja értelmében vízbázis hidrogeológiai védőövezeteiben növényvédő szerek alkalmazása csak a környezeti hatásvizsgálat, illetve a környezetvédelmi felülvizsgálat, illetve az ezeknek megfelelő tartalmú egyedi kockázatértékelési vizsgálat eredményétől függően engedhető meg.

Növényvédő szer kijuttatása légi úton a vízbázis „A” hidrogeológiai védőterületén TILOS, vízbázis „B” hidrogeológiai védőterületén az előzőekben már hivatkozott egyedi kockázatértékelési vizsgálat eredményétől függően engedhető meg. Az egyedi kockázatértékelési vizsgálatra irányuló közigazgatási eljárás lefolytatására az illetékes területi vízügyi hatóság jogosult.

A Decs 46 B erdőrészlet part- vagy töltésvédelmi rendeltetése nem indokolt, mivel a töltés és az erdőrészlet között van a Decs 46 CE jelű egyéb részlet (kubik), amely alkalmas a töltés védelmére.

Az Ócsény 32 C, 32 G és Szekszárd 83 A jelű erdőrészletek a töltések mentett oldalán helyezkednek el, ezért nem indokolt a part- vagy töltésvédelmi rendeltetés.

9. A jelen határozat tárgyát képező erdők, hivatalból megállapítható rendeltetéseit, valamint elsődleges rendeltetéseit az 1. számú melléklet *Elsődleges rendeltetés és További rendeltetések* rovatai szerint állapította meg, illetve törölte a Hatóság.

10. Felnyíló erdővé az alábbi erdőrészeket nyilvánította a Hatóság:

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)
Báta	9	B	1,02
Báta	10	C	0,31
Báta	12	L	0,31
Báta	13	F	0,77
Bogyiszló	37	A	0,30
Bogyiszló	62	E	5,38
Decs	22	C	9,08
Decs	25	E	3,65
Decs	28	C	4,00
Ócsény	32	B	3,43
Ócsény	62	J	0,49
Szekszárd	113	A	9,77
Szekszárd	120	C	1,70
Tolna	12	D	1,87

11. Terméketlen területté az alábbi egyéb részletek által meghatározott területet minősítette a Hatóság:

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)
Báta	58	TN2	0,30
Bogyiszló	11	TN1	0,96
Decs	105	TN	0,37
Decs	118	TN	0,57
Harc	1	TN	1,64
Szekszárd	7	TN	0,23
Szekszárd	33	TN	0,48
Szekszárd	73	TN	2,48
Szekszárd	96	TN	0,51
Szekszárd	163	TN	0,75
Szekszárd	169	TN	0,57
Tolna	13	TN	0,54
Tolna	13	TN	1,63

12. A körzeti erdőtervezéskor az Országos Erdőállomány Adattárban (a továbbiakban: Adattár) korábban az alábbi azonosítóval szereplő területek kerültek kivezetésre az Adattárból:

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)
Báta	103	A	1,48
Báta	199	A	0,50
Szekszárd	73	C	3,95
Szekszárd	73	D	2,64

Az erdőtervezési körzet erdőgazdasági azonosító adatait megjelenítő erdőtervi térkép a jelen határozat elválaszthatatlan részét képezi.

Jelen határozatban foglalt jogok és kötelezettségek az erdő mindenkorai erdőgazdálkodóját jogosítják és kötelezik, a jogosultságok a következő körzeti erdőtervezés alapján kiadott erdőterv véglegessé válásáig gyakorolhatóak.

A határozat a közléssel válik véglegessé. A véglegessé vált jelen határozat ellen közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a határozat közlésétől számított harminc napon belül kell a Hatósághoz (Nemzeti Földügyi Központ) benyújtani.

A keresetlevél a jogi képviselő nélkül eljáró fél részéről a Hatóság honlapján elérhető, az erre rendszeresített nyomtatvány (https://nfk.gov.hu/Erdeszet_Nyomtatvanyok_news_303) használatával is benyújtható. Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) szerinti ügyfél és a jogi képviselővel eljáró fél elektronikus kapcsolattartásra kötelek. Az elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek, illetve azt önként választók a keresetlevelet Hivatali Kapu útján (NFA KRID: 223489318) nyújthatják be.

A Hatóság a keresetlevelet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező törvényszéknek. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 13. § (1) bekezdés c) pontja alapján az illetékes törvényszék az, amelynek illetékességi területén a keresetet benyújtó felperes lakóhelye, tartózkodási helye (természetes személy esetén) vagy székhelye (jogi személy esetén) található.

Tárgyalás tartását a felperes a keresetlevélben kérheti. A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a közigazgatási per illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jog alá esik.

A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására halasztó hatálya nincs.

INDOKOLÁS

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII törvény (a továbbiakban: Evt.) 33. § (1) bekezdése előírja, hogy az erdészeti hatóság az erdőtervezési körzetre vonatkozóan – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban foglalt ütemezés szerint tízévenként – körzeti erdőtervezést kell végezzen, ennek megfelelően a Gemenci erdőtervezési körzet erdőtervére vonatkozóan körzeti erdőtervezési eljárást folytatott a Hatóság.

Az erdők faállományának vágásérettségi kora a **rendekező rész 2. pontja** szerint, erdőrészenként, az Evt. 71/A. § (1) bekezdésében, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 21. § (1), (2) és (3) bekezdéseiben foglaltak szerint, a Vhr. 7. számú mellékletének 1. illetve 6. pontjában meghatározott vágásérettségi szakaszok figyelembevételével, terepi felvételezést követően került megállapításra.

Az Evt. 71/A. § (2) bekezdése szerint a faültetvény és kultúrerdő természetességi állapotra vonatkozó alapelvárású, az állam 100%-os tulajdonában nem álló erdő esetén a vágásérettségi kor csak ajánlásként kerül meghatározásra.

Az Evt. 71/A. § (3) bekezdése a faanyagtermelő elsődleges rendeltetésű, az állam 100%-os tulajdonában nem álló, átmeneti erdő természetességi állapotra vonatkozó alapelvárású erdő véghasználatára – amennyiben az erdőfelújítás feltételei biztosítottak –

- a) gyorsan növekvő fajok esetén tíz évvel,
 - b) lassan növekvő fajok esetében húsz évvel
- a vágásérettségi kor elérése előtt sor kerülhet.

A Hatóság az Evt. 33. § (1) bekezdés b) pontja alapján, a **rendekező rész 3., 4. és 5. pontjai** szerint erdőtervben határozta meg az erdőtervezési körzetre vonatkozóan a következő körzeti erdőtervezésig terjedő időszakban végrehajtható illetve végrehajtandó fakitermelések, erdőnevelési beavatkozások módját és a végrehajtásukra vonatkozó rendelkezéseket, valamint az erdőfelújítási kötelezettségre vonatkozó lehetőségeket illetve előírásokat. Szükség esetén javította az Adattárnak az Evt. 38. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjaiban foglalt adatait és módosította az erdők faállományának vágásérettségi korát.

Az állami erdőkre vonatkozó örökerdő, faanyagtermelést nem szolgáló vagy átmeneti üzemmódú, az Evt. 10. § (1) bekezdés a) pontja szerinti arány (síkidéki erdők legalább 12,5 százalékán, domb- és hegyvidéki erdők 25 százalékán) a körzeti erdőtervezést követően teljesül (síkidéki erdők esetében 15,2%, domb- és hegyvidéki erdők esetében 100,0%).

Az Evt. 30. § (1) bekezdés c) pontja alapján a fenntartható erdőgazdálkodás tartalmi kereteinek erdőtervezési körzet szintű meghatározása kapcsán a Hatóság a Vhr. 15. § (1) bekezdése szerint a körzet területén 500 hektár – vágásos és átmeneti üzemmódú – területnél nagyobb 100%-os állami tulajdonú erdőket kezelő Gemenci Erdő- és Vadgazdaság Zrt. (a továbbiakban: Gemenc Zrt.) erdeire hozamvizsgálatot és a vizsgálat eredményétől függően hozamszabályozást végzett.

A szabálytalan fafaj-, korosztályszerkezet és vágásérettségi viszonyok miatt a véghasználatra tervezett terület ugyan meghaladja a véghasználati hozami területet (109,8%), de a 30 éven belül vágásérett faállományok átlagos területét és az első vágásérettségi csoport területét nem éri el, annak csak 92,9 illetve 91,4 százaléka. A hozamoknak a 30 éven belül vágásérett faállományok átlagos területéhez való további kiegyenlítésére a természetvédelmi korlátozások miatt nem volt lehetőség.

A Vhr. 32. § (6) bekezdése alapján a kultúrerdő és faültetvény természetességi állapotra vonatkozó alapelvárású, faanyagtermelő elsődleges rendeltetésű erdők erdőfelújítási célállománya javaslatként lett meghatározva. Az erdőfelújítás során létesíteni tervezett célállományról az erdőgazdálkodó az Evt. 51. § (8) bekezdésében foglaltakkal összhangban a véghasználati, illetve az erdősítési tevékenység éves bejelentése alkalmával szabadon rendelkezhet.

Az egyes erdészeti hatósági eljárások, bejelentések, valamint hatósági nyilvántartások eljárási szabályairól szóló 433/2017. (XII. 21.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 5. §-a alapján a körzeti erdőtervezési eljárás során kiadott határozatban indokolni kell az erdőterv azon tartalmi elemeit, amelyekkel kapcsolatban a részletszintű egyeztető tárgyalásokon véleményeltérés maradt fenn.

A részletszintű tárgyalásokon a védett természeti területen mintegy 333 hektár tájidegen (nemes nyáras) erdőfelújítási célállománnyal kapcsolatban merült fel véleményeltérés.

A védett természeti területek természetvédelmi kezeléséért felelős szerv, a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (7625 Pécs, Tettye tér 9.) és a Gemenc Zrt. a körzeti erdőtervezés igazgatási szakaszában – korábbi megállapodásuknak illetve a 2011. évi körzeti erdőtervezésre vonatkozó tervezési alapelvekről, valamint az érintett körzeti erdőtervek alapján folytatott erdőgazdálkodásról szóló 96/2011. (X. 17.) VM rendelet 9. melléklet 5.2.5. pontjában meghatározott fafajcserés erdőszerkezet-átalakítási ütemezésnek megfelelően – megegyezett a Gemenc Zrt. vagyonkezelésében lévő, nem őshonos fafajú erdők erdőfelújítási célállományában, és a körzeti erdőtervezéshez közös javaslatot nyújtottak be. A Hatóság a benyújtott javaslatot megvizsgálta és azt elfogadta.

A többi erdőgazdálkodó az idegenhonos erdőfelújítási tervelőírásokat javasolták, elfogadták illetve kifogást nem emeltek ellene.

A részletszintű tárgyalások során a Természetvédelmi Hatóság a kötelező erdőszerkezet-átalakítás elfogadását, megtervezését kérte a Hatóságtól.

A Hatóság a természetvédelmi kezelési terv – ennek megfelelően a Tvt. 33. (3) bekezdésében elvárt, a kezelési tervben foglaltakkal való összhang – hiányára, a Tvt. 33. (7) bekezdésében megfogalmazott törekvésre és a rövid vágásfordulójú fafajoknak a tartamos erdőgazdálkodásban betöltött szerepére hivatkozva, a természetvédelmi szakhatósági állásfoglalásra megküldött tervjavaslaton érdemben nem változtatott. A véghasználatra tervezett nemes nyáras vagy nemes fűzes erdők mintegy felén nemes nyáras erdősítési célállományt tervezett, jelentős mennyiségű őshonos elegyfajjal. A hatóság álláspontja szerint a tervjavaslat összhangot teremtett az erdőgazdálkodás tartamossága és a fafajcserés erdőszerkezet-átalakítás fokozatossága között.

Mindezek után a **Természetvédelmi Hatóság szakhatósági állásfoglalása alapján** (lásd rendelkező rész 6.14. pont) a Hatóság a tervjavaslat védett természeti területeken megtervezett véghasználatot követő tájidegen erdőfelújításait törölte és a részletszintű tárgyaláson jegyzőkönyvezett, termőhelynek megfelelő, **őshonos erdősítési előírásokat fogantatosított** (lásd rendelkező rész 4. pont).

A **rendelkező rész 6. pontja** szerinti Természetvédelmi Hatóság a TOG/82/00705/-7/2023. számú és az ezt kijavító illetve kiegészítő TOG/82/00705/-9/2023. számú szakhatósági állásfoglalását a következőkkel indokolta:

A Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztálya (a továbbiakban: NFK) NFK-020345/065/2023. számú levelében a Tolna Vármegyei Kormányhivatal, mint területi természetvédelmi hatóság szakhatósági állásfoglalását kérte a Gemenci erdőtervezési körzet körzeti erdőtervezési eljárásában.

A természetvédelmi hatóság TOG/82/00705-7/2023. számon adott szakhatósági állásfoglalást. A természetvédelmi hatóság ezt követően az NFK észrevétele alapján érzékelte, hogy hivatkozott számú szakhatósági állásfoglalásában előírás történt, továbbá abban nem rendelkezett a készletgondozó használatlalt összefüggésben indokolt időszaki korlátozásról.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. tv. (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdés szerint „Törvény vagy a szakhatóságok kijelöléséről szóló kormányrendelet közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján az ügyben érdemi döntésre jogosult hatóság számára előírhatja, hogy az ott meghatározott szakkérdésben és határidőben más hatóság kötelező állásfoglalását kell beszereznie.”

A természetvédelmi hatóság hatáskörét és illetékességét a védett természeti területen és a védett természeti területnek nem minősülő Natura 2000 területen lévő erdőrészek tekintetében az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Közrendelet) mellékletének 18/a. táblázat 2. pontja, valamint a természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 625/2022. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése, illetve 6. § (1) bekezdés c) pontja és 6. § (2) bekezdése állapítják meg.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) vonatkozó rendelkezései szerint:

55. § (2) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a szakhatóságra a hatóságra, a szakhatóság állásfoglalására a döntésre vonatkozó rendelkezéseket megfelelően alkalmazni kell. Az ügyintézési határidőre vonatkozó rendelkezéseket csak az előzetes szakhatósági állásfoglalás esetén kell alkalmazni.

90. § [A döntés kijavítása]

(1) Ha a döntésben elírás, illetve számítási hiba van, és az nem hat ki az ügy érdemére, a hatóság a döntést kijavítja.

(2) A kijavítást a hatóság közli azzal, akivel az eredeti döntést közölte.

(3) A döntés kijavítással érintett része ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt.

91. § [A döntés kiegészítése]

(1) Ha döntésből jogszabály által előírt kötelező tartalmi elem hiányzik, vagy az ügy érdeméhez tartozó kérdésben nem született döntés, a hatóság a döntést kiegészíti.

Az eljárás során a természetvédelmi hatóság az alábbiakat állapította meg.

Az erdőtervezési körzet területén a védett természeti területek, illetve Natura 2000 területek a következők.

1. Miniszteri rendelettel kihirdetett, országos jelentőségű védett természeti területek

a. Duna-Dráva Nemzeti Park – lásd. a Duna-Dráva Nemzeti Park létesítéséről szóló 7/1996. (IV. 17.) KTM rendelet

A Duna-Dráva Nemzeti Park területén és a Gemenci erdőtervezési körzet területén belül erdőrezervátum a Buvat Keszeges-tó Erdőrezervátum területe – lásd. a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő egyes védett természeti területek erdőrezervátummá nyilvánításáról szóló 4/2000. (III. 24.) KöM rendelet

b. Kapszeg-tó Természetvédelmi Terület – lásd. a Kapszeg-tó Természetvédelmi Terület létesítéséről szóló 28/2006. (V. 22.) KvVM rendelet

2. A természet védelméről szóló 1996 évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) erejénél fogva (ex lege) országos jelentőségű védett természeti területek

Székhely: 1149. Budapest, Bosnyák tér 5.

Telephely: 1023 Budapest, Frankel Leó u. 42-44.

Levelezési cím: Bp. 23. posta 1277 Pf. 82.

Telefon: +36 1 374 3201; Honlap: www.nfk.gov.hu;

Hivatali kapu: NFA KRID: 223489318; E-mail cím: erdeszet@nfk.gov.hu

Törzskönyvi azonosító szám: 840363

A Tvt. erejénél fogva (ex lege) országos jelentőségű védett természeti területek (forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár) közül a körzet területén jelenlegi ismereteink alapján földvárak, lápok és források jelenlétével kell számolni. Ezek listáját a természetvédelmi hatóság előzetesen megadta az NFK részére. Az ex lege területek kiterjedését a természetvédelmi hatóságnak egyedi hatósági határozattal kell megállapítania, azonban védettségük ex lege jellegükből adódóan nem a lehatárolással jön létre. Nem kell továbbá lehatárolni a külön jogszabályban kihirdetett védett természeti területeken lévő objektumokat.

Az erdőtervezési körzet területén lévő földvárak tekintetében két esetben került sor egyedi hatósági határozattal történő lehatárolásra, azonban e területeken nincsenek üzemtervezett erdők. Az előzetes véleményben esetlegesen lápterület részeként szerepeltetett erdőrésztetek a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján nem láperdők. Az előzetes véleményben szintén szerepeltetett források ex lege felülvizsgálatára nem került sor, azonban az ismert források a leíró lapokon feltüntetésre kerültek, a védelmük érdekében szükséges természetvédelmi előírások – ahol szükséges volt – a részletszintű tárgyalások során meghatározásra kerültek.

3. Helyi jelentőségű védett természeti területek

a. Fácánkert Község Önkormányzata Képviselő-testületének helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánításról szóló 5/2010. (II. 19.) számú rendelete (körzeti erdőtervezés nem érinti)

b. Szekszárdi Önkormányzat helyi jelentőségű védett természeti terület védettségének fenntartásáról szóló 41/2007. (XII. 5.) számú rendelete

- Sötétvölgyi erdő (Szekszárd, külterület 0790, 0791, 0795, 0796, 0799/4, 0799/10, 0802/1-2, 0803, 0804, 0805/1-5, 0806, 0807 hrsz.)

4. Natura 2000 területek

a. Gemenc (HUDD10003) elnevezésű különleges madárvédelmi terület – lásd. az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrésztetekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet (a továbbiakban: KvVM rendelet) 1. sz. melléklet 4/4.3. pontja

b. Gemenc (kódszáma: HUDD20032) elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület – lásd. KvVM rendelet 5. sz. melléklet 4/4.10. pontja

c. Szedresi Ős-Sárvíz (kódszáma: HUDD20072) elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület – lásd. KvVM rendelet 5. sz. melléklet 4/4.31. pontja

d. Szekszárdi-dombvidék (kódszáma: HUDD20011) elnevezésű kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület – lásd. KvVM rendelet 5. sz. melléklet 4/4.32. pontja

A természetvédelmi hatóság az eljárás során 2021. június 4-én kelt TOG/82/00339-3/2021. számú levelében megadta a körzetre vonatkozóan a természetvédelmi jogszabályokon alapuló és erdészeti hatósági úton érvényesíthető javaslatait. Természetvédelmi hatóság részt vett a részletszintű tárgyalásokat megelőző szakmai egyeztetésen, majd 2023. május 9-10-én, 16-17-én, 23-24-én, 30-31-én valamint 2023. június 6-7-én a részletszintű tárgyalásokon, ahol egyeztetett a természetvédelmet érintő kérdésekről.

Az NFK szakhatósági megkereséséhez csatolt leíró lapok átnézését követően a természetvédelmi hatóság előzetesen – az eljárás folyamán – észrevételeket tett, az eljáró hatóság az észrevételek részbeni figyelembe vétele alapján módosított tartalmú leíró lapokat ismételten megküldte a természetvédelmi hatóság részére.

Az erdőtervezésben érintett Gemenc Zrt. képviselőivel 2023. június 21-én szakmai egyeztetésre került sor a védett természeti területeken és Natura 2000 területeken várható időszaki korlátozásokkal, valamint holtfával kapcsolatosan, mely során az erdőgazdálkodó kérte a természetvédelmi hatóság előzetes véleményében megfogalmazottak részleges felülvizsgálatát. A természetvédelmi hatáskörben eljáró Tolna Vármegyei Kormányhivatal a gazdálkodó kérését mérlegelve, észrevételeit megfontolva adta ki jelen szakhatósági állásfoglalását.

A természetvédelmi hatóság tárgyi eljárás során TOG/82/00705-2/2023. számú végzésében megkereste a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságot (a továbbiakban: Igazgatóság), mint területileg illetékes természetvédelmi kezelőt a természetvédelmi szakhatósági állásfoglalás kialakításához szükséges kezelői álláspont megismerése érdekében. Az Igazgatóság 2023. július 25-én érkezett DDNPI/25-90/2023. számú nyilatkozatában foglaltakat a természetvédelmi hatóság állásfoglalásának kialakítása során szintén figyelembe vette.

A természetvédelmi hatóság megállapította, hogy a tervezés során az NFK a természetvédelmi javaslatokat, előírásokat alapvetően figyelembe vette. Az erdőrészek természetességének, természetességre vonatkozó alapelvárásának, a természetvédelmi/Natura 2000 rendeltetéseknek a felülvizsgálata a tervezés során megtörtént. A védett természeti területet, illetve Natura 2000 területet érintő erdőrészek esetében ott nem került sor a természetességi alapelvárásnak a természeti állapothoz történő igazításához, ahol erdőfelújítás van folyamatban, mivel ezen erdőrészek esetében a felújítás átvételekor kerül arra sor. A vágásos üzemmódról történő áttérés a jogszabályban meghatározott mértéken felül történt meg. Az NFK a természetvédelmi hatóság által kért, védett természeti értékek megóvását szolgáló, az általánostól eltérő korlátozási időszakokat már a tervezés során rögzítette a leíró lapokon.

A véghasználatok során meghagyandó hagyásfák az előzetesen egyeztetett módon az erdőrészlet leíró lapokon feltüntetésre kerültek, továbbá az őshonos és tájidegen fajok is tartalmazó erdőrészletekben tervezett nevelővágások során (ahol az lehetséges volt) a fahasználat jellemzően nagyobb eréllyel érinti a tájidegen fajokot. A forrásokra, a védett és fokozottan védett természeti értékekre vonatkozó adatokat az NFK rögzítette, a szükséges korlátozásokat a fokozottan védett madárfajok fészkeinek környezetére vonatkozóan a védett és/vagy Natura 2000 területeken lévő erdőrészletek tekintetében megfelelően szerepeltette. Bár a fokozottan védett madarak védett és/vagy Natura 2000 területeken kívül elhelyezkedő fészkek korlátozással érintett védőzónáiban lévő erdőrészletek tekintetében a korlátozásokra, illetve tiltott tevékenységekre vonatkozó pontos szabályokat az NFK nem rögzítette a leíró lapokon, azokról a természetvédelmi hatóság által kiadott, gazdálkodási korlátozást elrendelő határozatok rendelkeznek, a fajok egyedeinek védelme e területeken is biztosított.

A rendelkező részbe foglalt előírások indokolása

Fahasználatok időbeli korlátozása [1-2. pont]

Az Alkotmánybíróság 14/2020. (VII. 6.) AB határozatában (a továbbiakban: AB határozat) Alaptörvény-ellenesnek találta – egyebek mellett – az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (a továbbiakban: Evt.) 27. § (4) bekezdésében, valamint 28. § (2) bekezdésében foglalt korlátozási időszakokat figyelemmel arra, hogy azok önmagukban nem elégségesek a természeti értékek megfelelő szintű védelmének biztosításához, ugyanakkor a vegetációs időszak végrehajtási rendeletben történő meghatározását (lásd. korábban erdőtervrendeletek) alkotmányossági szempontból megfelelőnek ítélte. A vegetációs (illetőleg korlátozási) időszakot tehát végrehajtási rendelet(ek)nek lenne feladata meghatározni (erre utal a Tvt. 33. § (4) bekezdése is), erre azonban ezidáig nem került sor. A természeti értékek megfelelő szintű védelmének, egyidejűleg az erdőgazdálkodási munkák tervezhetősége biztosítása érdekében végrehajtási rendeletben foglalt eltérő szabályozás megjelenéséig az érintett védett természeti területeken, illetve Natura 2000 területeken vegetációs időszaknak a március 15. – augusztus 31. közötti időszakot tekinti a természetvédelmi hatóság, melyen belül – a kialakult és következetesen képviselt, szakmailag megalapozott gyakorlatnak megfelelően – alapvetően a rendelkező rész 1. pontja szerinti táblázatban foglalt korlátozási időszakok alkalmazását tartja indokoltnak.

A táblázat szerinti általános időszaki korlátozásokkal a védett természeti értékek fahasználatokkal összefüggő veszélyeztetésének, károsításának esélye nagyságrendekkel csökkenthető, a fenti időszakokon kívül a védett növényfajok védelme érdekében szükséges időszaki korlátozások az erdőrészlet leíró lapokon rögzítésre kerültek.

A természetvédelmi hatóság előzetes véleményében még március 1-től kérte a fahasználati időszak korlátozását az Evt. 7. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti természetességi állapotú erdőkben a gyéritések, véghasználati jellegű fahasználatok és őshonos fafajú egyéb termelések végrehajtása során, azonban a korábban lefolytatott körzeti erdőtervezések során felmerülő gazdálkodói észrevételek, továbbá az egységes megyei szabályozás érdekében a korlátozási időszak kezdő időpontját március 15-re módosította.

Az Igazgatóság hivatkozott számú nyilatkozatában jelezte, hogy tapasztalataik szerint egy adott időpontban az erdők élőhelyi értékét az inváziós fafajok jelenléte nem rontja jobban, mint az egyéb idegenhonos fafajok jelenléte. Szakmai álláspontjuk és az eddig folytatott gyakorlat szerint az általános fajvédelmi célú időkorlátozás meghatározása során leginkább az erdő felső szintjére vonatkozó őshonos-idegenhonos fajok arányát célszerű figyelembe venni. Ezen álláspontjukat a terület legnagyobb erdőgazdálkodója is elfogadta. Az egyes eltérő korú, fafajösszetételű, természetességi állapotú, így sokszor eltérő beavatkozást is igénylő állományrészek nem mindig kerültek önálló erdőrészletként leválasztásra. Sok esetben került olyan állományrészben fahasználat megtervezésre, amely állományrész természetességi állapota eltér az erdőrészlet egészére megállapított természetességi állapottól. Azt is jelezte az Igazgatóság, hogy a természetességi állapot meghatározása során a „Gemenci klónkeverék” az érvényben lévő erdészeti szabályozás miatt idegenhonos fafajként került figyelembevételre, azonban álláspontjuk szerint őshonos fafajként kell tekinteni rá. Ezen álláspontjukkal a terület legnagyobb erdőgazdálkodója is egyetért. Fentiek figyelembevételével az Igazgatóság mellékelte egy táblázatot arra vonatkozóan, hogy mely erdőrészletekben mely tervezett fahasználatok esetében javasolja az általános időkorlátozások meghatározása szempontjából az erdőrészletre meghatározott természetességi állapottól eltérő természetességi állapot figyelembe vételét (ez általánosan módosított besorolás szerinti korlátozási időszak alkalmazását.). Az Igazgatóság által mellékelte táblázat jelen szakhatósági állásfoglalás 1. mellékletét képezi. (Ezen határozat 1. számú mellékletének Részletszintű előírások rovatában a fahasználatok általános korlátozási időszaka a Természetvédelmi Hatóság hivatkozott 1. mellékletének figyelembe vételével lett meghatározva, ezért a szakhatósági állásfoglalás melléklete nem képezi ezen határozat részét.)

A rendelkező rész 1. pontjában foglalt fahasználatok kiegészültek a készletgondozó használattal. Bár az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló 61/2017. (XII. 21.) FM rendelet vonatkozó rendelkezéseiből levezethető, hogy a készletgondozó használat gyérités jellegű beavatkozásnak felel meg, a természetvédelmi hatóság valóban nem rögzítette egyértelműen, hogy milyen időszaki korlátozást kér ezen típusú fahasználatra.

Készletgondozó használat jellemzően a körzet legértékesebb erdőrészeiben lett megtervezve, amelyek elegyesek, többkorúak, sok idős fával és holt fával, igen magas biodiverzitással, így indokolt a korlátozási időszak rögzítése.

Védett növényfajokkal érintett erdőrészekre vonatkozó eltérő rendelkezések [3. pont]

Ahol védett növényfaj jelenléte indokolta, a természetvédelmi hatóság az általánostól eltérő korlátozási időszakot is meghatározott. Az egyes években azonban akár jelentős eltérések is lehetnek a védett természeti értékek fejlődési szakaszaiban, melyre tekintettel indokolt lehet a korlátozási időszak rugalmasabb kezelése, a feloldás lehetőségének biztosítása. Az is megállapítható a védett növényfajok tekintetében, hogy egyedszámuk igen eltérő lehet erdőrészenként az egyes egyedektől a tömeges jelenlétig, melyből adódóan szóba kerülhet erdőrészenként a korlátozás részleges térbeli alkalmazása, illetőleg feloldása. Az ellenőrizhetőség biztosításának érdekében természetvédelmi hatóság előírta a természetvédelmi kezelő munkatársával felvett jegyzőkönyveknek a hatóság részére történő megküldését.

A ligeti csillagvirág, a hóvirág és az illatos hunyor fajok esetében természetvédelmi hatóság az Igazgatóság szakmai álláspontjának figyelembe vételével állapította meg – a korábban lefolytatott erdőtervezések során alkalmazottaktól eltérően – a tárgyi tervezési körzet vonatkozásában február 15. napját a korlátozási időszak kezdeteként.

A holtfára vonatkozó előírások [4-8. pont]

A holtfa hiánya, illetőleg nem megfelelő mennyiségű jelenléte igen hangsúlyos természetvédelmi probléma, amellyel visszatérően foglalkozik a szakirodalom is. Az Alkotmánybíróság AB határozatában megállapította, hogy az Evt. a 27. § (1) bekezdés b) pontjában és 28. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, a holtfa mennyiségére, valamint jelenlétük előírásának az erdők „természetes” vagy „természetszerű” természetességi állapotához kötöttségére vonatkozó rendelkezései Alaptörvény ellenesek, mivel azok nem alkalmasak a természetvédelmi szempontok elégséges mértékű érvényesítésére. Az AB határozat nem a – korábban az Evt-ben is szereplő – mennyiségi meghatározást kifogásolta, hanem annak mértékét tartotta természetvédelmi szempontból elégtelennek. A természetvédelmi hatóság előzetes javaslatai között egyértelműen meghatározta minden egyes természetességi állapot tekintetében az ökológiai szempontból minimálisan elvárható álló és fekvő holtfa mennyiséget, mely mértékeknek a körzeti erdőtervben elvárásként történő rögzítése biztosíthatja az elvárt holtfa-készlet hosszú távú rendelkezésre állását. Kiemelendő, hogy ezek a mennyiségek nem egy tervezési ciklusra, hanem az erdőrészek életciklusára vonatkoznak.

A tervezési ciklusra egyértelmű előírásként csupán az került megfogalmazásra, hogy amíg nincs meg az erdőrészletben az elvárt holtfa mennyiség, addig az erdőrészlet területéről holtfa nem termelhető ki, illetve nem távolítható el.

A természetvédelmi hatóság a korábbi szakmai egyeztetések eredményeként és szintén az egységes szabályozás érdekében az előzetes véleményében foglaltakhoz képest csökkentette az elvárt holtfa mennyiségét az Evt. 7. § (1) bekezdés a)-d) természetességi állapotú erdőkben.

Az odvas fáknak, facsonkoknak, lábon száradt fáknak és a földön fekvő holt faanyagoknak nélkülözhetetlen szerepe van az erdők életében, mely szerep összetettségére és fontosságára egyre több kutatás világít rá. Igazgatóság véleménye alapján – megerősítve ezzel természetvédelmi hatóság álláspontját – változatos álló és fekvő holtfára egyaránt szükség van, így természetvédelmi hatóság állásfoglalása kialakítása során nem adott helyt a Gemenc Zrt, mint erdőgazdálkodó azon kérésének, hogy mellőzze az álló holtfára vonatkozó mennyiségi elvárás megfogalmazását.

Az Igazgatóság hivatkozott számú nyilatkozatában jelezte, hogy az általánosan elvárt minimális holtfa mennyiséget alapvetően elfogadhatónak tartja, azonban különösen az idősödő, kocsányos tölgy fő-, vagy elegy-fafajú, jellemzően jelölő élőhely besorolású erdőkben a szemléletformálás és ellenőrizhetőség céljából indokolt a természetvédelmi kezelő jelenléte a visszahagyandó holt faanyag mennyiségének és minőségének meghatározása céljából. Ezen erdők egy részében jelenleg is nagyobb mennyiségű holt faanyag található és tartandó meg, mint az eddig megszokott általános előírások alapján az elvárt. De annak is fontos szerepe van, hogy milyen vastagságú és milyen fafajú holt faanyag kerül visszahagyásra. Amennyiben pedig jelenleg nincs elegendő holt faanyag, akkor célirányosan törekedni kell a keletkezés biztosítására (pl. alászorult, várhatóan elpusztuló egyedek megtartása). Az Igazgatóság összeállított egy erdőrészlet listát, ahol e célból helyszíni egyeztetést kíván folytatni az erdőgazdálkodóval még a gyéritések megkezdése előtt. A természetvédelmi hatóság a nyilatkozatban foglaltak alapján ezen erdőrészletek vonatkozásában külön előírást tett a holtfára vonatkozóan.

A szakhatósági állásfoglalás rendelkező részének 6. pontjában elírás történt, a holtfa alapvetően elvárt mennyiségét nem az 5., hanem a 4. pont határozza meg, így ezen előírás kijavításra került.

Hagyásfa [9. pont]

A véghasználati jellegű beavatkozásokkal érintett erdőrészletekben a részletszintű tárgyalások során mindenhol meghatározásra került az elvárt hagyásfa. A természetvédelmi kezelő a tárgyalások során jelezte, hogy a hagyásfák, hagyásfa csoportok tekintetében minden esetben közös kijelölést kér.

Ez jellemzően, de nem teljes körűen, vagy nem pontosan került rögzítésre a leíró lapokon, ezért ezen szakmailag megalapozott igényt előírásként is rögzítette a természetvédelmi hatóság.

Kitermelendő egyedek közös kijelölése [10. pont]

Igazgatóság egyes – fokozatos felújító vágással, szálaló vágással, készletgondozó használatlalt érintett – erdőrészlet vonatkozásában, az ezen erdőrészletek örökérvényűként történő fenntartása, illetve az ebbe az irányba történő elmozdulás céljából szükségesnek tartja a kitermelendő, illetve a mindenképp visszahagyandó fák kijelölésének gazdálkodó és természetvédelmi kezelő általi előzetes egyeztetését. A kiemelkedően fontos természetvédelmi cél megvalósulása érdekében természetvédelmi hatóság indokoltnak látta ezen igényt előírásként rögzíteni szakhatósági állásfoglalásában az Igazgatóság által megjelölt erdőrészletek vonatkozásában.

Minimálisan 5 db/ha (jövőbeni) biotóp fa visszahagyása a gyérítések során [11. pont]

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény végrehajtásáról szóló FM rendelet (a továbbiakban: FM rendelet) 1. § (1) bekezdés 19. pontja definiálja a biotóp fát, mely szerint: „az erdőgazdálkodó által kijelölt, erdővédelmi és természetvédelmi célokat szolgáló olyan faegyed, amely a tervszerű erdőgazdálkodás keretében nem kerül kitermelésre.” A biotóp fák egyaránt lehetnek magtermő, korhadó és gombatartó, odvas, különleges alakú és tájképet meghatározó, fészektartó és/vagy egyszerűen öreg fák (famatuszálemek). Fentiékből látható, hogy a biotóp fák, hagyásfák, álló holtfák között nincs éles elválasztóvonal, azok részben átfedésben is lehetnek. Természetvédelmi hatóság a biotóp fák alapvető funkcióira való tekintettel minden őshonos fafajjal rendelkező erdőben szükségesnek látja kijelölésüket már a gyérítések ütemében, majd visszahagyásukat az erdő teljes életciklusa alatt. A szakirodalom 1-5 / 10-15 db/ha közötti mértékben határoz meg biotóp fára vonatkozó mennyiségeket Natura 2000 erdőkben. A természetvédelmi hatóság álláspontja szerint az általa meghatározott érték nem befolyásolja érdemben az erdőgazdálkodást, viszont már az erdőnevelés időszakában biztosítja a természetvédelmi szempontból értékes faegyedek kíméletét.

Egyéb őshonos fafajok, cserjék és erdőszegélyek kímélete, intenzíven terjedő fafajok visszaszorítása [12-13. pont]

Az NFK a fafajsorban lévő őshonos és invazív fafajok tekintetében figyelembe vette, hogy a nevelővágásokat a honos fafajok javára végezzék el. Ugyanakkor természetvédelmi szempontból kiemelkedő az egyéb (fafajsorban nem szereplő) őshonos fafajok szerepe. Ezen fafajok vagy eleve csak egyéb fafajként jelennek meg az erdőrészletekben (pl. vadgyümölcsök, mezei szil stb.), vagy az adott erdőrészletben számítanak ritkának, azonban ott igen fontos szerepük van erdőrészlet szinten a biodiverzitás növelésében.

Az őshonos cserjék és az erdőszegélyek szükséges védelmének jelentős szakirodalma van, külön szakmai indokolás védelmük érdekében nem indokolt. Az intenzíven terjedő fajok tekintetében (mivel azok részben erdősisítésbe vonhatók) szintén külön előírást tett az egyéb fajok között leírtakra a természetvédelmi hatóság.

Igazgatóság meghatározta azon erdőrészek listáját, ahol a többkorú, elegyes, változatos szerkezetű erdők kialakítása és fenntartása érdekében a tervezett növedékfokozó gyéritések esetében indokoltnak tartja a helyszíni egyeztetést. Ennek kötelezettsége rögzítésre került a szakhatósági állásfoglalásban.

Védett természeti területen az erdőfelújításra vonatkozó szabályok [14. pont]

A Tvt. 33. § (3) bekezdés b) pontja egyértelműen rendelkezik arról, hogy védett természeti területen lévő erdőben erdőfelújítást csak őshonos fajokkal lehet végezni és ha az állomány arra alkalmas, akkor a felújítást természetes felújítási módszerekkel kell elvégezni. Az Evt. 51. § (1) bekezdése egyértelműen rögzíti, hogy erdő felújításának minősül az erdő kitermelt vagy kipusztult faállományának újbóli létrehozására irányuló tevékenység. A természetvédelmi hatóság ezen – a korábbi erdőtervezési eljárások során is következetesen képviselt – elvárását már előzetes véleményében is jelezte és a részletszintű tárgyalások során is fenntartotta. Ezen elvárás alapján a tervezés során már minden olyan, védett természeti területen elhelyezkedő és véghasználatra kerülő erdőrészlet esetében, ahol az előzetes tervek szerint az egyik változatban a tájidegen fajjal történő felújítás lehetőségét is megadta a tervező, egyidejűleg betervezésre került 3. felújítási mód őshonos célállománnyal. Ez egyben azt is jelenti, hogy az őshonos fajokkal történő felújítás erdészeti szakmai szempontból is megoldható az érintett területeken, és a rendelkező rész 14. pontjában rögzített előírás érvényesülése mellett is biztosítható akár 2 felújítási mód őshonos célállomány rögzítése mellett.

Tekintettel arra, hogy a körzeti erdőtervezésre az eredetileg tervezettnél két évvel később került sor, a fahasználati lehetőségek kimerülésére tekintettel számos esetben az erdőgazdálkodók erdőtervének módosítására került sor, melynek során még az előző tervezési időszakra vonatkozó szempontokat, szabályokat kellett figyelembe venni. Ennek köszönhetően az elmúlt években több erdőrészlet esetében sor került tájidegen fajjal történő felújítási lehetőség jóváhagyására, melyek közül több véghasználatot és felújítást 2023. évre jelentett be az erdőgazdálkodó. Figyelembe véve, hogy ezen erdőrészek esetében korábban jóváhagyott és bejelentett erdőgazdálkodási tevékenységről van szó, a természetvédelmi hatóság a véghasználatokat követő tájidegen fajjal történő erdőfelújításhoz tárgyév végéig hozzájárult, amennyiben a tevékenység megkezdésére vonatkozó bejelentést az erdőgazdálkodó megtette. Az érintett erdőrészek leíró lapján feltüntetésre került, hogy korábban jóváhagyott és bejelentett erdőgazdálkodási tevékenységekről van szó.

Védett természeti területen tarvágás csak nem őshonos fafajokból álló, vagy természetes felújulásra nem képes állományokban végezhető [15. pont]

A Tvt. 33. § (5) bekezdésében foglaltak összhangban tett előírás. Figyelembe véve, hogy az előző körzeti erdőtervezési szempontok még lehetővé tették hazai nyarasokban, illetve fűzesekben a tarvágást, az elmúlt években több erdőrészlet esetében sor került hazai nyaras és fűzes tarvágási lehetőségének jóváhagyására, melyek közül több véghasználatot 2023. évre jelentett be az erdőgazdálkodó. Figyelembe véve, hogy ezen erdőrészletek esetében korábban jóváhagyott erdőgazdálkodási tevékenységről van szó, a természetvédelmi hatóság a tarvágás jellegű véghasználatokhoz az érintett erdőrészletek vonatkozásában tárgyév végéig szintén hozzájárult, amennyiben azt az erdőgazdálkodó a 2023. évre vonatkozóan bejelentette. Az érintett erdőrészletek leíró lapján feltüntetésre került, hogy korábban jóváhagyott és bejelentett erdőgazdálkodási tevékenységekről van szó.

Fészeképítő hangyafajok védett fészkei [16. pont]

A rendelkezésre álló biotikai adatok alapján a tervezési körzetben előfordulnak fészeképítő hangyafaj (*Formica execta*) védett fészkei. A természetvédelmi hatóság nyilatkozta az eljárás során a természetvédelmi kezelőt, hogy milyen természetvédelmi szempontú előírás, korlátozás érvényesítése indokolt azon erdőrészletek vonatkozásában, melyek fészeképítő hangyafajok védett fészkei előfordulási helyeként ismertek. A természetvédelmi kezelő a rendelkező részbe foglalt előírás érvényesítését kérte.

Tarvágással érintett erdőterülethez kapcsolódó állományrészekben további végvágás, illetve tarvágás [17. pont]

Az érintett védett természeti területeken elsősorban a nagy kiterjedésű tájidegen állományokban jelentős mértékű véghasználatokra kerül sor. A részletszintű tárgyalásokon tisztázásra került, hogy a szóban forgó előírás érvényre juttatására a tervezési időszak során kell figyelemmel lenni, ugyanakkor a természetvédelmi hatóság – mivel természetvédelmi szempontú tervezési alapelvről van szó – hangsúlyosnak tartja az előírás megjelenését a körzeti erdőtervben is függetlenül attól, hogy ezen előírás egyértelmű jogszabályi rendelkezésre alapul.

Az idős erdők arányának és egyes Natura 2000 élőhelyek területi kiterjedésének védelme [18. pont]

Az idős erdők aránya alapvetően meghatározza a tervezésre kerülő erdőterületek összességének ökológiai minőségét, az általuk nyújtott ökoszisztéma-szolgáltatás mértékét. Természetvédelmi hatóság álláspontja szerint idősnek azok az erdőállományok tekinthetők, melyek kora elérte, vagy meghaladta az adott őshonos állománytípus állományalkotó fajának vágásérettségi szakaszát. Ezen a korosztályon belül indokolt a legidősebb állományok arányának szinten tartása (vagy növelése) is.

Az érintett Natura 2000 terület kijelölése alapjául szolgáló közösségi jelentőségű / kiemelt közösségi jelentőségű erdei élőhelytípusok (a továbbiakban: Natura 2000 jelölő élőhelyek) területi kiterjedésének védelmét fentiekén túl az is indokolja, hogy - részben nemzetközi kötelezettségeinknek eleget téve – meg kell őrizni, illetve javítani kell a Natura 2000 területek állapotát. Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nkr.) rendelkezése értelmében a Natura 2000 területek lehatárolásának és fenntartásának alapvető célja egyebek mellett az érintett élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása. Az erdőgazdálkodás és az erdőtervezés vonatkozásában azonban szükséges leszögezni, hogy egy véghasznált Natura 2000 terület a felújítás megtörténtét követően még jó ideig nem teljesíti az élőhelytípusra meghatározott, a minősítés alapjául szolgáló paramétereket. Éppen ezért a felújított (véghasznált) területeket csak a sikeres erdőfelújítást követő meghatározott idő elteltével – természetvédelmi hatóság véleménye szerint állománytípustól és állapottól, minőségtől függően 15-40 évesen, tehát jellemzően a tervezett vágásérettségi kor harmadát elérő korosztályoktól – lehet jelölő élőhelyként beléptetni a tárgyi előírás érvényesítéséhez kapcsolódó számítások során.

Fentiek megítélése és a rögzített előírás teljesülésének vizsgálata természetvédelmi hatóság álláspontja szerint jelen eljárásban az erdőtervezést lefolytató – és egyben a Natura 2000 elővizsgálatot végző – eljáró hatóság (NFK) feladata.

A teljes talaj-előkészítés tilalmával összefüggő előírás pontosítása [19. pont]

A részletszintű tárgyalások során erdőrészletenként meghatározásra került, hogy véghasználati jellegű beavatkozást követően hol nem lehet teljes talaj-előkészítést végezni. Mivel ezzel összefüggésben felmerült annak kérdésköre, hogy mi tekinthető teljes talaj-előkészítésnek, a természetvédelmi hatóság előírásként rögzítette az érintet erdőrészletek vonatkozásában a talaj-előkészítés lehetséges technikáját.

A védett természeti értékek és területek, továbbá Natura 2000 jelölő élőhelyek és fajok károsodásának tilalma [20. pont]

A Tvt. 31. §-ában, 42. § (1) bekezdésében, 43. § (1) bekezdésében, valamint az Nkr. 4. § (1) bekezdésében és 8. § (2) bekezdésében foglaltakon alapuló általános előírás.

Védett természeti érték vagy terület, illetőleg Natura 2000 jelölő élőhely vagy faj veszélyeztetése esetén a tevékenység felfüggesztése a veszélyeztetés kockázatának elhárulásáig [21. pont]

A Tvt. 44. § (3) bekezdésében, 78. § (1)-(2) bekezdéseiben, valamint az Nkr. 8. § (2) és (5) bekezdéseiben foglaltak alapján tett előírás.

Az korlátozás nélküli ellenőrzés lehetőségének biztosítása [22. pont]

A Tvt. 41. § (1) bekezdésében és az Nkr. 12. § (1) bekezdésében foglaltakon alapuló előírás.

Bár természetvédelmi hatóságnak és Igazgatóságnak egyaránt tudomása van a tervezési körzet területén jelentős faj- és egyedszámban előforduló védett és fokozottan védett denevérfajokról, Igazgatóság nem tartotta indokoltnak ezen fajok példányainak és állományainak védelmét célzó további természetvédelmi szempontú előírások, korlátozások érvényesítését. Természetvédelmi hatóság álláspontja szerint a denevérek egyedeinek és kolóniáinak megóvása kiemelt természetvédelmi feladat, a természetvédelmi kezelő munkatársainak aktív és célirányos tevékenysége (detektálás, felmérések, térképezés stb.) mellett a Tvt. 43. § (1) bekezdésében foglaltak betartása és a jelen állásfoglalás rendelkező részébe foglalt előírások (az általános időszaki korlátozások és az erdei élőhelyek megóvását biztosítani hivatott előírások mellett különösen a 20-21. pont) elegendő védelmet biztosíthatnak a denevérek megóvásához.

Természetvédelmi hatóság álláspontja szerint a védett növényfajok egyedeinek és állományainak elégséges védelmét nem feltétlenül biztosítja, ha a korlátozási időszak csupán a virágzási időszakra terjed ki, Igazgatóság véleménye szerint ugyanakkor nem indokolt az egyes erdőgazdálkodási tevékenységeknek az érintett védett növényfajok virágzási időszakát meghaladó időtartamban történő korlátozása. Bár az általános korlátozási időszakok is sok esetben csak részben fedik le ezen fajok teljes vegetációs időszakát, az előző szakaszban (denevérfajok védelme) írt indokok alapján – figyelembe véve a Tvt. 42. § (1) bekezdésében foglaltakat – természetvédelmi hatóság álláspontja szerint jelen erdőtervezés során rögzített előírások mellett biztosítható az elégséges védelem.

Az előírások az Evt. 2. § (2) bekezdésében, 4. § (3) bekezdésében, 7. § (1) bekezdésének a)-f) pontjaiban, 10. § (2) bekezdésében, 23/A. § (3) bekezdésében, 27. § (1) bekezdésének b)-c) pontjaiban, 28. § (1) bekezdésének b)-c) pontjaiban, 28/A. § (1) bekezdésében, 71/A. § (1) bekezdésében, az FM rendelet 1. § (1) bekezdésének 19. pontjában, 2. § (1) és (3) bekezdéseiben, 21. § (7) bekezdésében és (8) bekezdésének a) pontjában, a Tvt. 8. § (1) bekezdésében, 9. § (1) bekezdésében, 16. § (1)-(2) bekezdéseiben, 17. § (1) bekezdésében, 23. § (2) bekezdésében, 31. §-ában, 33. § (2) bekezdésében, 33. § (3) bekezdésének a)-b) pontjaiban, 33. § (5) bekezdés a) és c) pontjaiban, valamint 33. § (6) bekezdésében, 41. § (1) bekezdésében, 42. § (1) bekezdésében, 43. § (1) bekezdésében, 44. § (3) bekezdésében és 78. § (1) bekezdéseiben, valamint az Nkr. 4. § (1) bekezdésében, 8. § (2) és (5) bekezdéseiben, valamint 12. § (1) bekezdésében foglaltakon alapulnak.

A természetvédelmi hatóság fentiek figyelembevételével a rendelkező részbe foglaltak és az Ákr. 90. § (1)-(3) bekezdéseiben, valamint 91. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint kijavította és kiegészítette TOG/82/00705-7/2023. számú szakhatósági állásfoglalását.

Fentiek alapján természetvédelmi hatóság a rendelkező részbe foglaltak szerint alakította ki szakhatósági állásfoglalását.

A szakhatósági állásfoglalást az Ákr. 55. § (2) bekezdése alapján hozta meg a természetvédelmi hatóság. Az Ákr. 55. § (4) bekezdése alapján a szakhatóság döntése az eljárást befejező döntés elleni jogorvoslat keretében támadható meg.

A rendelkező rész 7. pontja szerinti BKVKVI a 35300/2752-1/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalását az alábbiakkal indokolta:

*A Nemzeti Földügyi Központ Erdészeti Főosztály (Pécs) NFK-020345/061/2023. számú szakhatósági megkeresésére a **Gemenci erdőtervezési körzetre** vonatkozó körzeti erdőtervezési eljárásban kérte a Bács-Kiskun Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, vízügyi-vízvédelmi szakhatósági hatáskörében a szakhatósági állásfoglalását.*

A szakhatósági megkeresés mellékleteként megküldött iratok alapján az alábbiakat állapítottam meg:

A Gemenci körzeti erdőtervezés a Bába 61 A, 76 B, Bogyiszló 40 B, Ócsény 136 A, B part- vagy töltésvédelmi rendeltetésű; Bogyiszló 40 A árvízvédelmi rendeltetésű; Bába 73 B, 76 A vízvédelmi rendeltetésű erdőrészekre terjed ki.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 105/C. § (1) bekezdése és a (2) bekezdés d) pontja alapján part- vagy töltésvédelmi és vízvédelmi rendeltetésű erdő esetén a területi vízügyi hatóság, az erdőterv meghatározására irányuló eljárás esetén, szakhatósági eljárása során vizsgálja, hogy a tevékenység, a beruházás vagy a terv az árvízvédelem és a vízvédelem jogszabályban rögzített követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint vagy további feltételek mellett megfelel-e.

A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III.14.) Korm. rendelet alapján az érintett erdőrészek a Duna nagyvízi mederében helyezkednek el.

A területek nyilvántartásunk szerint a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet alapján kijelölt üzemelő, illetve távlati vízbázis védőterületét nem érintenek.

A kérelem és a mellékletként benyújtott iratanyag és a rendelkezésemre álló adatok érdemi vizsgálatát követően a fenti jogszabályi hivatkozásokat figyelembe véve megállapítottam, hogy a terv az árvízvédelem és a vízvédelem jogszabályban rögzített követelményeinek a kérelemben foglaltak szerint megfelel, ezért a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem, és a szakhatósági hozzájárulásomat kikötés nélkül adtam meg.

Szakhatósági állásfoglalásomat az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése és 1. számú mellékletének 19. táblázata 20. és 21. pontjában biztosított jogkörömben eljárva és az ott meghatározott szakkérdések vonatkozásában, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 55. § (1) bekezdésében előírt módon adtam meg.

Az Igazgatóság illetékességét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése állapítja meg.

A szakhatósági állásfoglalás elleni önálló fellebbezés lehetőségét az Ákr 55. § (4) bekezdése zárja ki.

A **rendelkező rész 8. pontja** szerinti FVKVI a 35700/5639-3/2023.ált. számú szakhatósági állásfoglalását a következőkkel indokolta:

A Nemzeti Földügyi Központ (1023 Budapest Frankel Leo u. 42-44.) a Gemenci erdőtervezési körzetre vonatkozó körzeti erdőtervezési hivatalból indult eljárás során a part vagy töltésvédelmi rendeltetésű Bába 22 C, 43 E-F, 85 C, F, 86 A, 199 A-B, 200 A, 201 A-B, Bogyiszló 27 D-E, 36 A-C, 37 A, 41 A-B, 42 A-C, 43 A-C, 44 A-B, D, 60 C, H-K, 68 A-E, Decs 1 A, 19 B, 20 G, 41 F, 43 M, 44 I, 45 G, 46 B, 109 Fadd 12 C, 29 E-F, 41 B, H, 51 A, C-D, 52 A-E, G, 53 A, 64 A-B, 83 B, Ócsény 32 C, G, 63 C, G, I, Pörboly 15 A-C, Szekszárd 82 A, 83 A, 300 A, 353 A, 401 A, Tolna 13 B, H-I, 24 F, 37 A, 38 A-B, E; az árvízvédelmi rendeltetésű Decs 11 K, 20 A-B, Szekszárd 86 A; valamint a vízvédelmi rendeltetésű Bába 202 A jelű erdőrészletekre vonatkozóan - hivatalból indult eljárásban kérte a Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság szakhatósági állásfoglalását.

A kérelemhez mellékeltek:

- *Nemzeti Földügyi Központ kérelmét*
- *Erdőrészlet-lapokat*

A Gemenci erdőtervezési körzet part- vagy töltésvédelmi, valamint vízvédelmi rendeltetésű erdőrészletei közül néhány érinti üzemelő, vagy távlati ivóvízbázis 5, illetve 50 éves elérési idejű hidrogeológiai „A”, illetve „B” védőterületeit, az alábbiak szerint:

Bába 43 E-F: Bába távlati vízbázis 5 éves elérési idejű hidrogeológiai „A” védőterület

Bába 202 A: Bába távlati vízbázis 50 éves elérési idejű hidrogeológiai „B” védőterület

Bogyiszló 41 A, 42 C: Bogyiszló távlati vízbázis hidrogeológiai „A” védőterület

Bogyiszló 42 A: Bogyiszló távlati vízbázis hidrogeológiai „B” védőterület

Fadd 12 C: Szekszárd város faddi partiszűrésű vízbázisának hidrogeológiai „B” védőterülete

Fadd 41 B: Gerjen-Dombori távlati vízbázis hidrogeológiai „A” védőterület

Fadd 41 H: Gerjen-Dombori távlati vízbázis hidrogeológiai „B” védőterület

Fadd 51 A: Gerjen-Dombori távlati vízbázis hidrogeológiai „A” védőterület

Fadd 51 C: Gerjen-Dombori távlati részben hidrog. „A”, részben hidrog. „B” védőterület

Fadd 51 D: Gerjen-Dombori távlati vízbázis hidrogeológiai „B” védőterület

Fadd 52 A Szekszárd város faddi partiszűrésű vízbázisának hidrogeológiai „A” védőterülete

Fadd 52 B, Fadd 64 A: részben Szekszárd város faddi partiszűrésű vízbázisának hidrogeológiai „B” védőterülete.

A vízbázisok a következő védőidom/védőterület kijelölő határozatokkal rendelkeznek:

Bába távlati vb.: 10999/25010 ügy- és 105046/2010. iktatószámú Bogyiszló távlati: 209/2005. ügy- és 14947/2006. ikt. számú Gerjen-Dombori távlati vb. 19157/2005 ügyszámú (33115/2007 ikt. számú) Szekszárd faddi partiszűrésű üzemelő vízbázis: 35700/5700-19/2015.ált. számú.

Az erdő területhasználat vízbázisvédelmi területeken kedvező, azonban a különböző védőzónákba eső hidrogeológiai védőterületeken végezhető tevékenységeket és az egyes tevékenységek végzésének feltételeit a kijelölő hatósági határozatok, ill. a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási művek védelméről szóló 123/1997. (VII.18.) Korm. rendelet 12.§ és 13. §-ai, továbbá a rendelet 5. számú melléklete szabályozza. A Gemenci erdőterv megállapításához szükséges szakhatósági állásfoglalás megadását - vízbázis érintettség figyelembevételével - a rendelkező részben tett előírások betartása mellett megadom.

Tekintettel arra, hogy az eljárás hivatalból indult, igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség merült fel.

Felhívom az eljáró hatóság figyelmét, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.) 81.§ (1) bekezdése értelmében a döntésnek tartalmaznia kell a szakhatóság állásfoglalását és a szakhatósági állásfoglalás indokolását.

Jelen szakhatósági állásfoglalás ellen önálló jogorvoslatnak nincs helye, az a határozat, illetve az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslat keretében támadható meg az Ákr. 55.§ (4) bekezdése alapján.

A Fejér Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hatáskörét a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX.4.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) 10. § (1) bekezdés 4. pontja, a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 28. § (1) bekezdése és a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V.22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, állapítja meg. A vízügyi és vízvédelmi illetékességemet a 223/2014 Korm. rendelet 10. § (2) bekezdése és az 2. mellékletének 4. pontja állapítja meg.

Az Ákr. 55.§ (1) bekezdésére tekintettel, az egyes közérdeken alapuló kényszerítő indok alapján eljáró szakhatóságok kijelöléséről szóló 531/2017. (XII.29.) Korm. rend. 1. számú melléklet, mint területi vízügyi és vízvédelmi hatóság adtam meg.

A tervezett erdőterv szerinti erdőgazdálkodás hatását a körzetben található Natura 2000 területek jelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére a Korm. rendelet 4. §-ában foglaltaknak megfelelően Natura 2000 elővizsgálat keretében vizsgáltam. Megállapítottam, hogy az erdőterv szerinti erdőgazdálkodás a Natura 2000 terület kijelölésének alapjául szolgáló fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére jelentős kedvezőtlen hatása nem állapítható meg.

A Hatóság egyesített eljárás során a **rendelkező rész 9-11. pontjaiban** meghatározottak szerint rendeltetéseket állapított meg, felnyíló erdővé illetve természetlen területté minősített erdőket. A Korm. rendelet 3. § (9) bekezdése alapján az Evt. 6/A. § (1) bekezdése, 13. § (6) bekezdése, 23. § (2) bekezdése, 23. § (6) bekezdés b)–d) pontjai, illetve 23/A. §-a szerinti eljárások a körzeti erdőtervezési eljárással egyesíthetők.

A Hatóság a **rendelkező rész 9. pontjában**, az Evt. 23. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezéseket az ott meghatározott feltételeknek megfelelően állapította meg. Talajvédelmi rendeltetést helyszíni bejárást követően az erdő elhelyezkedése alapján a Vhr. 10. § (1) bekezdésében felsorolt feltételek erdőrészletenkénti vizsgálatát követően állapította meg. Az erdőrészleteknek a talajvédelmi rendeltetését megalapozó termőhelyi és faállomány leíró adatait az Adattárban rögzítette.

Az Evt. 23. § (6) bekezdés b-d) pontjaiban foglaltak szerint az erdészeti hatóság a meghatározott feltételek megléte esetén törli az erdő érintett rendeltetését. A Hatóság a (6) bekezdés b)-d) pontjaiban foglalt feltételeket erdőrészletenként megvizsgálta és az érintett rendeltetéseket törölte.

Az Evt. 23/A. §-ban foglaltak szerint az erdő megállapított rendeltetési közül a leginkább meghatározó rendeltetést, az erdő elsődleges rendeltetését az erdészeti hatóság állapítja meg. A Hatóság a 23/A. §-ba foglalt feltételeket erdőrészletenként megvizsgálta és az érintett elsődleges rendeltetéseket a rendelkező résznek megfelelően állapította meg.

A Hatóság a **rendelkező rész 10. pontjában** az Evt. 6/A. § (1) bekezdése szerint felnyíló erdővé minősítette az erdőt, ha annak faállománya termőhelyi okok miatt természetes módon alacsony záródásban – ligetesen, vagy fás, illetve fátlan területek váltakozásával – borítja a területet. Az érintett erdőrészletekben terepi felvételezést követően megállapította, hogy a Vhr. 3. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelnek.

Az erdőrészletek felnyíló erdővé minősítését megalapozó termőhelyi és faállomány leíró adatait az Adattárban rögzítette.

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)	Indokolás
Báta	9	B	1,02	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Báta	10	C	0,31	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Báta	12	L	0,31	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Báta	13	F	0,77	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Bogyiszló	37	A	0,30	30% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Bogyiszló	62	E	5,38	45% záródású, gyenge termőhelyű hazai nyáras
Decs	22	C	9,08	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Decs	25	E	3,65	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Decs	28	C	4,00	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Ócsény	32	B	3,43	45% záródású, gyenge termőhelyű nemes fűzes
Ócsény	62	J	0,49	50% záródású, szélsőséges vízjárású kőrises
Szekszárd	113	A	9,77	50% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Szekszárd	120	C	1,70	30% záródású, szélsőséges vízjárású hazai fűzes
Tolna	12	D	1,87	35% záródású, gyenge termőhelyű elegyes hazai nyáras

Székhely: 1149. Budapest, Bosnyák tér 5.

Telephely: 1023 Budapest, Frankel Leó u. 42-44.

Levelezési cím: Bp. 23. posta 1277 Pf. 82.

Telefon: +36 1 374 3201; Honlap: www.nfk.gov.hu;

Hivatali kapu: NFA KRID: 223489318; E-mail cím: erdeszet@nfk.gov.hu

Törzskönyvi azonosító szám: 840363

A Hatóság a **rendelkező rész 11. pontjában**, az Evt. 13. § (6) bekezdése szerint az erdő területét terméketlen területté minősítette. Az érintett erdőrészekben terepi felvételezést követően megállapította, hogy a Vhr. 3. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelnek. Az erdőrészek terméketlen területté minősítését megalapozó termőhelyi és faállomány leíró adatait az Adattárban rögzítette.

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)	Indokolás
Báta	58	TN2	0,30	Termőréteg nélküli terület
Bogyiszló	11	TN1	0,96	Igen sekély termőrétegű terület
Decs	105	TN	0,37	Víznyomásos terület
Decs	118	TN	0,57	Víznyomásos terület
Harc	1	TN	1,64	Igen sekély termőrétegű terület
Szekszárd	7	TN	0,23	Termőréteg nélküli talaj
Szekszárd	33	TN	0,48	Igen sekély termőrétegű talaj
Szekszárd	73	TN	2,48	Igen sekély termőrétegű talaj
Szekszárd	96	TN	0,51	Víznyomásos terület
Szekszárd	163	TN	0,75	Víznyomásos terület
Szekszárd	169	TN	0,57	Víznyomásos terület
Tolna	13	TN	0,54	Víznyomásos terület
Tolna	13	TN	1,63	Termőréteg nélküli talaj

Az Evt. 113. § (28) bekezdése szerint az erdészeti hatóság az Adattárban nyilvántartott erdőt, ha az a 4. § (2) bekezdésben foglalt feltételeknek megfelel, az erdőgazdálkodó kérelmére, de legkésőbb a soron következő körzeti erdőtervezéskor kivezeti az Adattárból. A Hatóság a 4. § (2) bekezdésében foglalt feltételeket erdőrészenként megvizsgálta és a **rendelkező rész 12. pontjában** felsorolt erdőrészeket az Adattárból kivezette.

Hely	Tag	Részlet	Terület (ha)	Indokolás
Báta	103	A	1,48	Zártkert (nem állami, nem telepítés)
Báta	199	A	0,50	Árvízvédelmi töltéssel azonos földrészen lévő, művelés alól kivett terület
Szekszárd	73	C	3,95	Közúttal azonos földrészen lévő terület
Szekszárd	73	D	2,64	Közúttal azonos földrészen lévő terület

Határozatomat a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 12. § (8) bekezdés a)-b) pontjában biztosított hatáskörben eljárva hoztam meg.

Határozatomat az Evt. 6/A. § (1) bekezdése, 10. § (3) bekezdése, 13. § (6) bekezdése, 23. § (2) bekezdése, 23. § (6) bekezdés b)–d) pontjai, 23/A. §-a, 33. §-a, a Korm. rendelet 3-6. §-ai, a Vhr. 15. § (1), (2) bekezdései alapján, az Ákr. 80. § (1), a 81. § (1) bekezdése és 103. §-a szerint hoztam meg.

Az Ákr. 112. §-a és 116. § (1) bekezdése, illetve a 114. § (1) bekezdése alapján a határozattal szemben közigazgatási per útján van helye jogorvoslatnak.

A közigazgatási per szabályait a Kp. határozza meg. A Kp. 12. § (1) bekezdése alapján a Hatóság döntésével szembeni közigazgatási per törvényszéki hatáskörbe tartozik, a perre a Kp. 13. § (1) bekezdés c) pont alapján a felperes lakóhelye, tartózkodási helye (természetes személy esetén), illetve székhelye (jogi személy esetén) szerinti törvényszék az illetékes. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

A Kp. 29. § (1) bekezdése és erre tekintettel a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 604. §-a szerint alkalmazandó, az E-ügyintézési tv. 9. § (4) bekezdés szerint az ügyfél papír alapon is benyújthatja a keresetlevelet.

A polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazandó nyomtatványokról szóló 6/2019. (III. 18.) IM rendelet 6. §-a lehetőséget biztosít a jogi képviselő nélkül eljáró félnek, hogy a rendelet 19. sz. mellékletében található formanyomtatványon előterjessze a keresetét. Az elektronikus ügyintézésre kötelees felek (ügyfelek és jogi képviselő) körét az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése határozza meg.

A keresetlevél benyújtásának idejét és helyét a Kp. 39. § (1) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Kp. 77. § (1)-(2) bekezdésein alapul. A közigazgatási per illetékének mértékét az 1990. évi XCIII. törvény az illetékekről (a továbbiakban Itv.) 45/A. § (1) bekezdése határozza meg. Az illeték előzetes megfizetése alól az Itv. 59. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja mentesíti az eljárást kezdeményező felet.

Budapest, 2023. szeptember

Süle Krisztián, a Nemzeti Földügyi Központ
elnöke jogkörében eljáró általános elnökhelyettes
nevében és megbízásából:

Czirok István
Erdészeti Főosztály
főosztályvezető

Kapják:

1. Címzett
2. Irattár

Székhely: 1149. Budapest, Bosnyák tér 5.
Telephely: 1023 Budapest, Frankel Leó u. 42-44.
Levelezési cím: Bp. 23. posta 1277 Pf. 82.
Telefon: +36 1 374 3201; Honlap: www.nfk.gov.hu;
Hivatali kapu: NFA KRID: 223489318; E-mail cím: erdeszet@nfk.gov.hu
Törzskönyvi azonosító szám: 840363